

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 36/2020-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. januára 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Ladislava Duditsša a Libora Duľu (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Šimonom Cibulkom, Hodžova 53, Trenčín, vo veci namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 9 Tp 53/2019-14 z 9. novembra 2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 23 Tpo 79/2019-40 z 20. novembra 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Obsah ústavnej sťažnosti, skutkový stav a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. decembra 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]

■■■■■ (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Šimonom Cibulkom, Hodžova 53, Trenčín, vo veci namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „okresný súd“) č. k. 9 Tp 53/2019-14 z 9. novembra 2019 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie okresného súdu“) v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 23 Tpo 79/2019-40 z 20. novembra 2019 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie krajského súdu“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že uznesením povereného príslušníka Okresného riaditeľstva Policajného zboru Nové Mesto nad Váhom ČVS: ORP-120/NM-NM-2019 z 21. marca 2019 bolo sťažovateľovi podľa § 206 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) vznesené obvinenie pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona a iné. Uznesením sudcu pre prípravné konanie okresného súdu č. k. 1 Tp 7/2019-14 z 23. marca 2019 bol sťažovateľ z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. b), c) Trestného poriadku vzatý do väzby. Uznesením okresného súdu č. k. 15 Tp 15/2019-48 z 3. júna 2019 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 2 Tpo 48/2019-63 z 11. júna 2019 bol sťažovateľ prepustený z väzby, ktorej dôvod už pretrvával len podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, za jej súčasného nahradenia dohľadom probačného a mediačného úradníka a zároveň mu boli uložené primerané obmedzenia, medzi ktoré patril aj zákaz akéhokoľvek kontaktu, najmä osobného, telefonického, poštového, prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby alebo inými obdobnými prostriedkami, s poškodenou. Sťažovateľ bol uznesením okresného súdu č. k. 9 Tp 53/2019-14 z 9. novembra 2019 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 23 Tpo 79/2019-40 z 20. novembra 2019 opätovne vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

3.1 V rámci svojej sťažnostnej argumentácie sťažovateľ poukazuje „na viaceré nezákonnosti v procese pozbavenia jeho slobody“, z ktorých vyplýva, že „bol obmedzený na osobnej slobode nezákonne a v rozpore s Trestným poriadkom“. Meritom jeho argumentácie je teda názor, v zmysle ktorého ak „nebol zákonne obmedzený na osobnej slobode (na účely predvedenia), tak následne nemohol byť ani zákonne zadržaný, čoho dôsledkom nemohol byť sudcom pre prípravné konanie zákonne vzatý do väzby“.

3.2 V podrobnostiach poukazuje na okolnosti svojho predvedenia a zadržania, z ktorých vyplýva, že bol 8. novembra 2019 v čase o 12.50 h obmedzený na osobnej slobode na účely jeho predvedenia podľa § 17b ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 171/1993 Z. z.“) a následne toho istého dňa v čase o 14.30 h zadržaný podľa § 86 ods. 1 Trestného poriadku. Podľa názoru sťažovateľa neboli splnené podmienky na jeho predvedenie podľa § 120 ods. 3 Trestného poriadku, keďže „Postup podľa § 120 ods. 3 TP možno považovať skôr za výnimočný a použije sa vtedy, keď už pri plánovaní úkonu je zrejmé, že predvolanie by bolo bezvýsledné a v naliehavých prípadoch, keď potreba neodkladnosti vykonania úkonu nedáva dostatok časového priestoru na predvolanie (napr. snaha o okamžité vypátranie páchatel'a). Možno konštatovať, že nejde ani o jeden uvedený prípad. Ak by bolo zaslané predvolanie alebo sa vyšetrovateľ telefonicky spojil so sťažovateľom alebo operatívny príslušník PZ by mu osobne doručili predvolanie, nemožno povedať, že by toto predvolanie bolo bezvýsledné, keďže sťažovateľ bol monitorovaný technickými prostriedkami a teda probačný úradník mal vedomosť, kde sa sťažovateľ nachádza, resp. aj OČTK, keby sa skontaktoval s probačným úradníkom, mohol mať vedomosť, kde sa sťažovateľ nachádza.“. Zo záznamu o predvedení má podľa sťažovateľa vyplývať, že bolo realizované na podklade žiadosti v trestnej veci konajúceho policajta, ktorý konal na pokyn vec dozorujúceho prokurátora, avšak predvedeniu s obmedzením jeho osobnej slobody „nepredchádzalo akékoľvek iné, riadne predvolanie na výsluch, ani pokus o predvolanie (môže byť i telefonický ako neskôr v prípade obhajcu)“. Taktiež sťažovateľ zvýraznil tú skutočnosť, že vo veci konajúci policajt mal vedomosť o komunikácii sťažovateľa s poškodenou, z ktorej vyplýva porušenie podmienok probačného dohľadu, už od 11. októbra 2019, teda mesiac pred jeho predvedením. Podľa sťažovateľa „Nemožno preto v danom prípade hovoriť preto ani o naliehavosti dôvodov procesnej povahy

predvídaných § 80 ods. 3 TP v spojení s § 86 ods. 1 TP, ktoré by umožňovali v danom prípade využiť postup podľa § 120 ods. 3 TP. Ergo, nemožno tu hovoriť o neodkladnosti úkonu, keďže OČTK mal už o viac ako mesiac skôr vedomosť, že sťažovateľ mal porušiť súdom uložené obmedzenie, keďže poškodená dňa 04.10.2019 podala trestné oznámenie spolu s SMS, ktoré to mali dokazovať.“.

3.3 Zhrnúc obsah argumentácie sťažovateľa, je možné skonštatovať, že „... má za to, že v jeho prípade bola porušená zásada primeranosti a zdržanlivosti, nakoľko zásah do jeho osobnej slobody sa dal dosiahnuť aj iným miernejším spôsobom (nie nezákonným predvedením)“. Dôsledkom tohto postupu je, že „nemohla byť ani riadne naplnená formálna podmienka väzby - podanie návrhu na vzatie obvineného do väzby včas“. Inými slovami, podľa sťažovateľa „Trestný poriadok a tiež odborná literatúra... pred vydaním rozhodnutia o vzatí obvineného do väzby v prípravnom konaní predpokladá zákonné zadržanie obvineného, keďže s týmto je spojená jedna z formálnych podmienok väzby - podanie návrhu na vzatie obvineného do väzby v zákonnej lehote“.

4. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„I. Základné právo [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nezákonným Uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 9TP/53/2019-14 zo dňa 09.11.2019 porušené bolo.“

II. Základné právo [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nezákonným Uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 23TP0/79/2019-40 zo dňa 20.11.2019 porušené bolo.“

III. Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 9TP/53/2019-14 zo dňa 09.11.2019 sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie, pričom ÚS SR prikazuje krajskému súdu prepustiť sťažovateľa z väzby.“

IV. [REDAKOVANÉ]... sa priznáva finančné zadostučinenie v sume vo výške 3.000,- Eur (slovom tritisíc eur), ktoré je Krajský súd v Trenčíne povinný [REDAKOVANÉ] vyplatiť do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia (nálezu).

V. [REDAKOVANÉ]... sa priznáva náhradu trov konania a právneho zastúpenia v sume vo výške 346,26 EUR vrátane DPH...“

II.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 131 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy v trojčlenných senátoch. Senát sa uznáva nadpolovičnou väčšinou svojich členov.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Dňa 1. marca 2019 nadobudol účinnosť zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

9. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

10. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,

c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,

d) ktorý je neprípustný,

e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,

f) ktorý je podaný oneskorene,

g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

11.1 Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

11.2 Podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov c) zákonné zatknutie. Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody, má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

12. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu (I. ÚS 100/04, III. ÚS 135/04, II. ÚS 151/09) vyplýva, že na konanie o väzbe je aplikovateľný čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, v ktorých sú implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Ústavný súd vo svojej judikatúre k čl. 17 ods. 2 ústavy uviedol, že vo vzťahu k väzbe obsahuje také práva, akými sú napríklad právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu; právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná; právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu

nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť podmienené zárukou (III. ÚS 7/00, I. ÚS 100/04). Z čl. 17 ods. 2 ústavy vyplýva neodmysliteľná súvislosť medzi väzobným dôvodom uvedeným v zákone a rozhodnutím sudcu alebo súdu, a to nielen pri rozhodnutiach o vzatí do väzby, ale aj počas ďalšieho trvania väzby. Inými slovami, v zmysle judikatúry ústavného súdu bez rozhodnutia všeobecného súdu nemožno považovať väzbu za zákonnú (I. ÚS 187/07, III. ÚS 16/09). Zákonnosť väzby je zároveň determinovaná aj skutkovými okolnosťami, ktoré by svojou podstatou mali dať *ratio decidendi* na uplatnenie vhodného zákonného ustanovenia. S touto konštatáciou úzko súvisí aj obsah základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy, z ktorého vyplýva oprávnenie konkrétnej osoby na preskúmanie okolností svedčiacich za väzbu a proti nej, ale zároveň aj povinnosť súdu rozhodnúť na základe konkrétnych skutočností, a nie na základe abstraktnej úvahy (obdobne III. ÚS 271/07).

13. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že právomoc ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby, bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, o väzbe rozhodoval súd, obvinený bol vzatý do väzby pre konkrétne skutočnosti, resp. že osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovoľený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby. Do obsahu právomoci ústavného súdu nepatrí preskúmať postup, ako aj správnosť skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ktoré viedli k záveru o existencii zákonného dôvodu na vzatie do väzby. Tento postup skúma opravný súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je funkčne usporiadaný na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov osvedčujúcich použitie takéhoto zabezpečovacieho prostriedku, akým je väzba v trestnom konaní (II. ÚS 76/02). Teda ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nekoná ako súd tretej alebo štvrtej inštancie, ale jeho úlohou je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 165/02).

14. Z čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy možno teda vyvodit' základné právo na osobnú slobodu, ako aj zásadu, že pozbavit' niekoho osobnej slobody možno iba z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Ďalšie odseky čl. 17 ústavy uvádzajú konkrétne spôsoby pozbavenia, resp. obmedzenia osobnej slobody, ktoré sú za splnenia ustanovených podmienok prípustné. Jedným z týchto spôsobov je aj vzatie do väzby, resp. držanie vo väzbe v zmysle čl. 17 ods. 5 ústavy, a preto možno uviesť, že v prípade pozbavenia osobnej slobody vzatím do väzby, resp. držaním vo väzbe je okrem čl. 17 ods. 5 ústavy vždy dotknutý aj čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy (I. ÚS 220/04).

15. Z judikatúry ústavného súdu je zrejmé, že z práva nebyť vo väzbe z iného ako zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu vyplýva priama spojitosť zákonného väzobného dôvodu s rozhodnutím sudcu alebo súdu nielen pri vzatí do väzby, ale aj počas jej trvania. V prípadoch, keď sa ústavný súd zaoberal možným porušením základného práva na osobnú slobodu v zmysle čl. 17 ústavy rozhodnutím súdu konajúceho o zákonnosti väzby, konštatoval, že otázka, či je väzba zákonná, má byť vyriešená nielen s poukazom na vnútroštátny zákon, ale aj na znenie dohovoru (III. ÚS 79/02, III. ÚS 77/05), s ktorým musí byť v súlade vrátane všeobecných princípov obsiahnutých v ňom výslovne alebo implikovane [pozri obdobne napr. rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) vo veciach Winterwerp v. Holandsko z 24. 10. 1979, séria A, č. 33, s. 19 – 20, § 45 a Baranowski v. Poľsko z 28. 3. 2000, č. 28358/95, § 51]. Inými slovami, povinnosť súdov vyplývajúca zo základného práva zaručeného v čl. 17 ods. 2 ústavy postupovať v prípade trestného stíhania obvinenej osoby a pozbavenia jej osobnej slobody väzbou „spôsobom, ktorý ustanoví zákon“, vyžaduje, aby procesný postup súdu konajúceho vo veci rešpektoval nielen ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov s právnou silou zákona (v danom prípade predovšetkým Trestného poriadku), ale taktiež aj ustanovenia príslušných medzinárodných zmlúv, ktoré sú súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky a v zmysle čl. 7 ods. 5 a čl. 154c ods. 1 ústavy majú pred zákonom prednosť, ak poskytujú väčší štandard ochrany základných práv a slobôd.

16. Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre k čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru postupne formuloval viaceré samostatné práva osôb vo väzbe, medzi ktoré patrí najmä

právo na kontradiktórne konanie a vypočutie pred rozhodnutím o zákonnosti väzby (porov. napríklad rozsudok z 21. 12. 2010, Michalko proti Slovensku, sťažnosť č. 35377/05, ods. 156 a tam citovaná judikatúra), ale aj všeobecnejšie právo na „zákonnosť“ konania, právo nebyť zbavený osobnej slobody svojvoľným (arbitrárnym) postupom (porov. už citovaný Michalko proti Slovensku, ods. 156 a 158), ako aj preskúmanie hmotných podmienok väzby, ktoré sú určujúce pre posúdenie jej zákonnosti. Požiadavka preskúmania hmotných podmienok („substantive requirement“) znamená povinnosť preskúmať okolnosti svedčiacie za väzbu a proti nej a rozhodnúť s poukazom na právne kritériá, či sú dané dôvody opodstatňujúce väzbu, ako aj prepustenie na slobodu, pokiaľ také dôvody neexistujú (napr. rozsudok ESLP vo veci Schiesser v. Švajčiarsko zo 4. 12. 1979, séria A, č. 34, § 31). Je teda výsostným právom, ale aj povinnosťou všeobecného súdu skúmať všetky okolnosti spôsobilé vyvrátiť alebo potvrdiť existenciu skutočného verejného záujmu odôvodňujúceho so zreteľom na prezumpciu nevinu výnimku z pravidla rešpektovania osobnej slobody a uviesť ich v rozhodnutiach o väzbe (Tóth c. Rakúsko, 1991).

17. Ústavný súd na tomto mieste považuje za potrebné zvýrazniť, že v každom jednotlivom prípade tvrdeného porušenia základného práva na osobnú slobodu je povinný pri svojom rozhodovaní prihliadať aj na konkrétne okolnosti preskúmvanej veci (II. ÚS 353/06, II. ÚS 142/07, II. ÚS 80/08, I. ÚS 59/2016 a pod., ale vyplýva to aj z mnohých rozhodnutí ESLP, napr. Letellier proti Francúzsku, rozhodnutie z 26. 6. 1991, *Annuaire*, č. 207; Navarra proti Francúzsku, rozhodnutie z 23. 11. 1993, *Annuaire*, č. 273-B a ďalšie).

18. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody,

reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 168/05).

III.

III.A K namietanému porušeniu čl. 5 ods. 4 dohovoru

19.1 Článok 5 ods. 4 dohovoru teda zakotvuje pre zatknutú alebo zadržanú osobu právo iniciovať konanie, v ktorom by spochybňovala zákonnosť pozbavenia slobody, a právo na to, aby po začatí takého konania súd urýchlene rozhodol o zákonnosti pozbavenia slobody a aby bolo nariadené jeho ukončenie, ak sa ukáže, že je nezákonné (Rehbock c. Slovinsko, rozhodnutie z 28. 11. 2000, Vodeničarov c. Slovenská republika, rozsudok z 21. 12. 2000, § 33 – § 36). Taktiež aj z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že na konanie, ktorého predmetom je súdne preskúmanie zákonnosti väzby a existencie všetkých jej podmienok, je aplikovateľný čl. 5 ods. 4 dohovoru (II. ÚS 15/05, III. ÚS 272/03, IV. ÚS 65/05). Ústavnosť postupu a rozhodnutia súdu v takomto type konania (vrátane ústavnosti dôvodov, na ktorých bolo založené rozhodnutie o ďalšom trvaní väzby) skúma však ústavný súd aj z hľadiska garancií vyplývajúcich z čl. 5 ods. 3 dohovoru (I. ÚS 100/04, III. ÚS 220/04).

19.2 Ustanovenie čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 dohovoru sa vzťahuje na rozhodovanie o vzatí do väzby. Naproti tomu procesné pravidlá týkajúce sa skúmania dôvodnosti ďalšieho trvania väzby sú *ratione materiae* súčasťou čl. 5 ods. 4 dohovoru. Keďže predmetom podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľa bolo uznesenie krajského súdu č. k. 23 Tpo 79/2019-40 z 20. novembra 2019 v spojení s uznesením okresného súdu č. k. 9 Tp 53/2019-14 z 9. novembra 2019, ktorým bol opätovne vzatý do väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, bolo potrebné v okolnostiach jeho väzby namietat' v petite podanej ústavnej sťažnosti čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru v spojení s čl. 5 ods. 3 dohovoru, a nie čl. 5 ods. 4 dohovoru, ktorý sa vecne nevzťahuje na okolnosti, za ktorých bolo rozhodnuté o vzatí do väzby, ale na dôvodnosť trvania väzby, resp. jej ďalšieho trvania, ku preskúmaniu ktorých dochádza na podklade žiadosti o prepustenie z väzby. Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť v časti namietajúcej porušenie čl. 5 ods. 4 dohovoru podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne

neopodstatnenú, keďže absentuje príčinná súvislosť medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a označeným právom.

III.B K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy napadnutým rozhodnutím okresného súdu

20.1 Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity.

20.2 Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (IV. ÚS 115/07, I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

20.3 Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného

súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

20.4 Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že napadnuté rozhodnutie okresného súdu bolo predmetom súdneho prieskumu realizovaného krajským súdom na základe sťažovateľom podanej sťažnosti. Konanie o podanej sťažnosti bolo skončené napadnutým rozhodnutím krajského súdu. Pre rozhodnutie ústavného súdu v časti namietaného porušenia základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy napadnutým rozhodnutím okresného súdu je teda podstatné, že existoval „iný súd“, na ktorý poukazuje čl. 127 ods. 1 ústavy. To vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum ústavnou sťažnosťou prezentovaného porušenia základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy napadnutým rozhodnutím okresného súdu. Na prerokovanie tejto časti ústavnej sťažnosti nemá ústavný súd danú právomoc, preto ju bolo potrebné v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu [§ 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde].

III.C K namietanému porušeniu označených práv krajským súdom

21. Pri preskúvaní napadnutého rozhodnutia krajského súdu ako sťažnostného súdu a argumentácie v ňom uvedenej ústavný súd vychádzal zo svojho ustáleného právneho názoru, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. V širších súvislostiach je možné poukázať aj na súvisiacu judikatúru ESĽP, v zmysle ktorej pri zamietnutí odvolania sa odvolací súd môže obmedziť i na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (rozsudok ESĽP vo veci Helle v. Fínsko z 19. 12. 1997, sťažnosť č. 20772/92, body 59 – 60). Predpokladom tohto postupu je splnenie podmienky založenej na zistení, že samotné rozhodnutie podriadeného súdu možno pokladať za dostatočne odôvodnené (Boldea v. Romania, rozsudok z 15. 2. 2007 k sťažnosti č. 19997/02, § 33; Hirvisaari v. Finland, rozsudok z 27. 9. 2001 k sťažnosti č. 49684/99, § 31 – § 33). Už uvedené závery zahŕňajú aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (prvostupňového, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09).

22. Krajský súd v uznesení č. k. 23 Tpo 79/2019-40 z 20. novembra 2019 v podstatnom zhrnul:

«Predovšetkým je potrebné uviesť, že dôvody pre opätovné vzatie do väzby v tej istej veci podľa § 71 ods. 3 Tr. por. sú oproti všeobecným dôvodom väzby podľa § 71 ods. 1 Tr. por. po stránke „kvalitatívnej“ užšie. Po stránke „kvantitatívnej“ sú však širšie.

Pre naplnenie dôvodov väzby podľa § 71 ods. 3 Tr. por. už nepostačuje dôvodná obava z konania obvineného na slobode uvedeného v § 71 ods. 1 písm. a/, b/, c/ Tr. por., ale sa vyžaduje, aby bolo preukázané, že obvinený takto skutočne aj konal (útek, skrývanie sa, pôsobenie na svedkov, pokračovanie v trestnej činnosti).

V § 71 ods. 3 Tr. por. sú však uvedené aj iné formy správania sa, resp. konania obvineného, než sú uvedené v § 71 ods. 1 písm. a/, b/, c/ Tr. por., pre ktoré je možné obvineného, ktorý bol prepustený z väzby, v tej istej veci znovu vziať do väzby.

V ustanovení § 71 ods. 3 písm. a/ Tr. por. je okrem iného výslovne uvedený ako dôvod takejto väzby aj nerešpektovanie príkazov orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu. Tento dôvod väzby je pritom daný kvalitatívne vo vyššej miere, ak ide o nerešpektovanie príkazu súdu vysloveného priamo v rozhodnutí o prepustení obvineného z väzby na slobodu, ako súčasť použitej náhrady väzby v podobe primeraných povinností a obmedzení podľa § 82 Tr. por.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že okresný súd rozhodol v tejto veci o prepustení obžalovaného z väzby, pričom na posilnenie účelu, ktorý by sa inak dosiahol väzbou, obvinenému uložil okrem dohľadu probačného a mediačného úradníka aj zákaz kontaktovať poškodenú akoukoľvek formou podľa § 82 Tr. por.

Probačný dohľad a zákazy boli obvinenému uložené práve za účelom zamedzenia možného pokračovania v trestnej činnosti, t.j. aby mu bolo znemožnené vyhľadávanie a osobné kontaktovanie poškodenej, ktorej mal pod vplyvom alkoholu ubližovať a vyhrážať sa jej. Išlo teda o kvalitatívne veľmi významnú povinnosť podľa § 82 Tr. por., ktorej nesplnenie, resp. nedodržanie zakladá dôvod pre opätovné vzatie obvineného do väzby.

Porušenie vyššie uvedených zákazov obvineného vyplynulo zo správy z probácie, z nového trestného oznámenia poškodenej, ktoré podala dňa 04.10.2019, z výpovede poškodenej či z prepisov SMS správ adresovaných obvineným poškodenej.

Sťažnostné námietky obvineného spočívajúce v tom, že obmedzenie jeho osobnej slobody bolo nezákonné neobstoja. Trestný poriadok priamo upravuje potrebný postup v ustanovení § 80 ods. 3 Tr. por. a § 86 ods. 1 Tr. por. Uvedené ustanovenia boli dodržané, ako to veľmi správne skonštatoval aj súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí.

Zo spisového materiálu je síce zrejmé, že obvinený aj poškodená sú v súdnom konaní v súvislosti so starostlivosťou o ich maloletého syna, to však obvineného malo pobádať k ešte väčšej opatrnosti v súvislosti so svojim správaním, najmä zohľadniac, že je osobou trestne stíhanou, prepustenou z väzby s uložením mu zákazov a obmedzení. Z jeho telefonickkej komunikácie s poškodenou však naďalej vyplynul výhražný charakter jeho správ. Od takéhoto konania ho neodradili ani následky, na ktoré bol súdom v uznesení zo dňa 03.06.2019 / č.1.13 uvedeného uznesenia / vyslovene upozornený.

Je teda zrejmé, že obvinený dobrodenie zákona aplikované súdmi na jeho osobu zneužil. Tu nemôže argumentovať, že sama poškodená iniciovala takúto formu komunikácie správami cez telefón jednak preto, že poškodená SMS správami riešila výlučne starostlivosť o maloletého syna, ale najmä z dôvodu, že poškodená takúto formu kontaktu s obžalovaným nemala rozhodnutím súdu / na rozdiel od obžalovaného / zakázanú. Z prepisov telefonickkej SMS - komunikácie medzi poškodenou a obžalovaným je však jednoznačne zrejmé, že poškodená rieši maloletého syna, na rozdiel od obvineného, ktorý sa poškodenej aj jej priateľovi správami vyhráža. Komunikácia obvineného je agresívna a plná vulgarizmov, pričom ide z jeho strany aj o porušenie písomného sľubu, ktorý dal súdu dňa 31.05.2019, teda, že nebude kontaktovať poškodenú.

Súd prvého stupňa preto postupoval správne a zákonne pokiaľ obvineného vzal opätovne do väzby, a na odôvodnenie tohto rozhodnutia nadriadený súd v plnej miere poukazuje.»

23.1 Okresný súd v uznesení č. k. 9 Tp 53/2019-14 z 9. novembra 2019 k podmienkam väzby uviedol:

„Sudca pre prípravné konanie po preskúmaní celého spisového materiálu, vychádzajúc i z výsluchu obvineného pred sudcom pre prípravné konanie, zistil, že trestné stíhanie bolo riadne začaté v súlade s ustanovením § 199 ods. 1 Trestného poriadku a obvinenému bolo riadne vznesené obvinenie. V čase pôvodného rozhodnutia o väzbe

obvineného dňa 23.03.2019 (vec 1 Tp/2019) bolo konštatované, že podozrenie, že obvinený spáchal trestný čin je dôvodné. V čase, kedy bol obvinený prepustený z väzby na slobodu (dňa 03.06.2019 rozhodnutím vo veci 15Tp/15/2019 a 2Tpo/48/2019) prvostupňový súd konštatoval, že obvinený skutok s vysokou pravdepodobnosťou spáchal, čo potvrdzuje sčasti výpoveď obvineného a najmä výpoveď poškodenej, SMS správy priložené na CD nosiči, pričom skutok, ktorý sa kladie obvinenému za vinu napĺňa pre účely väzby v rovine dostatočného podozrenia minimálne znaky skutkovej podstaty prečinu nebezpečného prenasledovania podľa § 360 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Trestného zákona a § 138 písm. b/ Trestného zákona a prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. i/ Trestného zákona. Marenie je dané dôvodným podozrením z porušenia neodkladného opatrenia vulgárnou komunikáciou zo strany obvineného, ale bez porušenia povinnosti nepriblížiť sa k poškodenej, a nebezpečné prenasledovanie množstvom SMS správ aj s vulgárnym obsahom, vyhrážkami inou ujmou, sledovaním, ktoré mohli u poškodenej vyvolať obavy...

Z predloženej SMS komunikácie jednoznačne vyplýva, že obvinený potom, čo bol prepustený z väzby na slobodu a bol mu nariadený dohľad probačného a mediačného úradníka a uložené viaceré primerané povinnosti a obmedzenia, okrem, iného i zákaz akéhokoľvek kontaktu s poškodenou, kontaktoval SMS správami poškodenú, pričom najneskôr od začiatku septembra (napríklad správa zo 06.09.2019) nešlo už o komunikáciu, ktorá by sa týkala starostlivosti o dieťa. Obvinený v správach poukazuje na súčasného priateľa poškodenej, adresuje jej urážlivé slová, tie smerujú voči priateľovi poškodenej, synovi poškodenej...

Poškodená následne kontaktovala OO PZ Piešťany, odkiaľ bola vec postúpená na OO PZ Nové Mesto nad Váhom. Treba tiež uviesť, že obvinený okrem uložených primeraných povinností porušil po vznesení obvinenia opätovne Uznesenie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 01.03.2019 č.k. 11 P/6/2019-35, ktorým mu bol uložený zákaz poškodenú kontaktovať s výnimkou kontaktovania nevyhnutného na realizáciu súdom upraveného styku s maloletým synom.

Všetky súdy konštatovali dôvodnosť obavy z pokračovania v páchaní trestnej činnosti (pôvodne bol u obvineného daný aj dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Trestného

poriadku, ktorý bol pri prepustení obvineného vypustený) a táto je daná i v súčasnosti. Už i z následného správania obvineného je zrejmé, že nie je schopný v plnej miere regulovať svoje správanie, nerešpektuje obmedzenia uložené súdom v rámci vlastného trestného konania a nerešpektuje ani civilné súdne rozhodnutie. Zo záverov znaleckého posudku č. 36/2019 MUDr. Slávky Lenerovej vyplýva, že obvinený trpí poruchou osobnosti, ide u neho o emočne nestabilnú poruchu osobnosti s poruchou kontroly impulzov, poruchou sebaobrazu, strachom z opustenia partnerkou, potenciálom k agresivite a abúzm alkoholu. Toto sa potvrdilo i v súčasnosti, keď obvinený nebol schopný zvládnuť svoje emócie. Obava z pokračovania v obdobnom správaní je vysoko reálna. V danom prípade jednoznačne možno konštatovať, že obvinený porušil svoj písomný sľub, porušuje primerané obmedzenia, ktoré mu uložil v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie, porušuje naďalej aj civilné rozhodnutie súdu. Súd preto v súlade s § 80 ods. 3 Trestného poriadku vzal obvineného do väzby a väzbu nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka, keďže takéto opatrenie už zlyhalo a nedá sa očakávať jeho ďalšie fungovanie. Obvinený si musel byť vedomý následkov takéhoto svojho správania, napriek tomu opäť skĺzol do písania SMS správ poškodenej. I keď ustanovenie § 80 ods. 3 Trestného poriadku neukladá striktné súdu povinnosť vziať obvineného do väzby, iná možnosť tu v súčasnosti nie je. Ignorancia príkazov, nevhodné správanie obvineného nemôžu byť ďalej akceptované.“

23.2 Okresný súd v uznesení č. k. 9 Tp 53/2019-14 z 9. novembra 2019 k námietkam sťažovateľa o nezákonnosti obmedzenia osobnej slobody (pozri bod 3) dôvodil:

„Osobná sloboda obvineného bola opätovne obmedzená dňa 08.11.2019. K zadržaniu došlo o 14,30 hod., pričom zadržaniu predchádzalo predvedenie obvineného hliadkou OO PZ Nové Mesto nad Váhom na základe žiadosti vyšetrovateľa zo dňa 07.11.2019, kedy k obmedzeniu osobnej slobody došlo 08.11.2019 o 12,50 hod. Tieto skutočnosti vyplývajú zo Zápisnice o zadržaní obvineného zo dňa 08.11.2019, z Úradného záznamu zo dňa 08.11.2019. K okolnostiam namietaným obhajcom sa súd vyjadrí v ďalšej časti odôvodnenia...

Pokiaľ ide o námietky obhajcu obvineného týkajúce sa nezákonnosti zadržania obvineného, resp. jeho predvedenia, v danom prípade z obsahu spisu vyplýva, že dňa 07.11.2019 žiadal OO PZ Nové Mesto nad Váhom vyšetrovateľ o predvedenie obvineného pred vyšetrovateľa z dôvodu, že obvinený porušil podmienky probačného a mediačného

dohľadu. Predvedenie malo byť vykonané ihneď. Zo záznamu zo šetrenia zo dňa 07.11.2019 vyplýva, že obvineného polícia nenašla, zistili jeho pobyt ďalší deň. Podľa Úradného záznamu o predvedení osoby zo dňa 08.11.2019 bol obvinený predvedený na základe dožiadania vyšetrovateľa a týmto okamihom došlo k obmedzeniu jeho osobnej slobody. V tejto súvislosti treba uviesť, že predvedenie bolo vykonané podľa § 17b ods. 1 zákona č. 171/1993 Z.z., podľa ktorého je policajt oprávnený predviesť osobu okrem iného na základe dožiadania orgánu činného v trestnom konaní. K predvedeniu obvineného nedošlo z dôvodu, že by sa nedostavoval na výsluch, ale z dôvodu uvedeného v § 80 ods. 3 Trestného poriadku, teda z dôvodu, že porušoval uložené obmedzenia, pričom v tomto prípade následne postupoval policajt podľa § 86 a § 87 ods. 1 Trestného poriadku, teda vykonal úkony smerujúce k zadržaniu obvineného. Následne vyšetrovateľ obvineného aj zadržal, a to podľa Zápisnice o zadržaní obvineného zo dňa 08.11.2019 dňa 08.11.2019 o 14,30 hod. K upovedomeniu prokurátora o zadržaní došlo 08.11.2019 o 14,35 hod. Pokiaľ obhajca tvrdí, že obvinený nebol v tomto období ešte zadržaný a k jeho zadržaniu došlo až po jeho výsluchu, ktorý začal o 14,50 hod., toto nie je ničím preukázané a nekorešponduje to ani s listinnými dokladmi, keďže prvé obmedzenie osobnej slobody bolo už o 12,50 hod.

Väzba obvineného začala dňa 08.11.2019 o 12,50 hod., kedy bola prvýkrát reálne obmedzená osobná sloboda obvineného.

24.1 Po preskúmaní odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu ústavný súd vo všeobecnej rovine konštatuje, že z jeho odôvodnenia (v spojení aj s dôvodmi vyplývajúcimi z uznesenia okresného súdu č. k. 9 Tp 53/2019-14 z 9. novembra 2019) vo vzťahu k dôvodu preventívnej väzby nevyplýva nič, čo by signalizovalo arbitrárny alebo zjavne neopodstatnený výklad relevantnej zákonnej úpravy vo veci konajúcim krajským súdom s dôsledkom porušenia sťažovateľom označených práv jeho opätovným vzatím do väzby podľa § 71 ods. 3 písm. a) Trestného poriadku z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Ústavný súd teda konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia Trestného poriadku podstatné pre posúdenie veci náležite aplikoval, a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych skutkových a právnych okolností predmetnej veci, ktoré krajský súd aj náležite v obsahu svojho rozhodnutia sťažovateľovi vysvetlil. Sťažovateľ aj napriek explicitne uloženým povinnostiam aj podľa § 82 ods. 1

písm. h), j) a k) Trestného poriadku vrátane uznesenia okresného súdu sp. zn. 11 P 6/2019 z 1. marca 2019 ako neodkladného opatrenia vydaného v občiansko-súdnom konaní, ktorým mu zakázal priblížiť sa k poškodenej na vzdialenosť menšiu ako 10 m a kontaktovať ju písomne a inak okrem realizácie súdom upraveného styku s maloletým synom, tieto povinnosti porušil a poškodenú nielen kontaktoval mimo realizácie styku s maloletým synom, ale navyše s vulgarizmami a vyhrážkami zasahujúcimi do jej osobného života. Práve zaslanými SMS správami s konkrétnym obsahom dôvodili vo veci konajúce súdy porušenie súdom nielen v trestnom konaní, ale aj civilnom konaní uložených povinností, v dôsledku čoho tak sťažovateľ porušil podmienky, za ktorých bol uznesením okresného súdu č. k. 15 Tp 15/2019-48 z 3. júna 2019 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 2 Tpo 48/2019-63 z 11. júna 2019 prepustený z väzby na slobodu. Z konania sťažovateľa je teda zrejmé porušenie súdom uložených povinností. Ak krajský súd tvrdil, že „*Pre naplnenie dôvodov väzby podľa § 71 ods. 3 Tr. por. už nepostačuje dôvodná obava z konania obvineného na slobode uvedeného v § 71 ods. 1 písm. a/, b/, c/ Tr. por., ale sa vyžaduje, aby bolo preukázané, že obvinený takto skutočne aj konal (útek, skrývanie sa, pôsobenie na svedkov, pokračovanie v trestnej činnosti... nerešpektovanie príkazov orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu).*“, je potrebné mu dať za pravdu. Zároveň však platí, že pri postupe po nahradení väzby podľa § 80 ods. 3 Trestného poriadku pri splnení tam uvedených podmienok postačuje na vzatie do väzby akýkoľvek jej dôvod podľa § 71 Trestného poriadku [teda nielen niektorý z dôvodov podľa § 71 ods. 3 Trestného poriadku – v dotknutej veci bol okresným súdom použitý dôvod podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, čo bolo krajským súdom akceptované zamietnutím sťažnosti obvineného]. Pokiaľ ide o dôvodné podozrenie z trestnej činnosti, ktorá je *conditio sine qua non* pre väzbu, v prípade sťažovateľa sa nielen potvrdilo, ale navyše aj zosilnelo a dokonca sa rozšírilo o ďalšie skutky. Teda vo veci konajúci krajský súd neopomenul skúmať aj pretrvávajúcu dôvodnosť podozrenia zo spáchania trestnej činnosti sťažovateľovi kladenej za vinu, teda skúmať to, či sa podozrenie zo spáchania trestnej činnosti sťažovateľom rozptýlilo alebo, naopak, či pod vplyvom novozistených okolností nezosilnelo, pričom dospel k záveru nielen o jeho pretrvávajúci, ale zosilnení, ba až rozšírení o ďalšie skutky.

24.2 V tejto súvislosti ústavný súd doplnkovo poukazuje na odbornú literatúru, v ktorej bolo konštatované, napr. že „(s)kutočnosti, ktoré vyvolali podozrenie, nemusia byť

toho istého stupňa ako tie, ktoré sú potrebné na odôvodnenie odsúdenia alebo hoci len na vznesenie obvinenia [pozri Murray proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok Veľkej komory, 28. 10. 1994, č. 14310/88, § 55, porov. tiež Khodorkovskiy proti Rusku, rozsudok, 31. 5. 2011, č. 5829/04, § 189]... skutočnosti, na ktorých sa podozrenie zakladá, však nemôžu byť rovnakej úrovne, ako skutočnosti potrebné na odôvodnenie odsúdenia, alebo pre podanie obžaloby, čo je predmetom až ďalšej fázy trestného konania [Krejčíř proti Českej republike, rozsudok, 26. 3. 2009, č. 39298/04 a 8723/05, bod 75]“ (KMEC, J., KOSARĚ, D., KRATOCHVÍL, J., BOBEK, M. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. 1. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2012.).

24.3 Za danej dôkaznej situácie neostávalo vo veci konajúcim súdom nič iné, ako rozhodnúť podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku v spojení s § 80 ods. 3 Trestného poriadku a opätovne vziať sťažovateľa do väzby. Krajský súd pritom správne poukázal na to, že „*obvinený dobrodenie zákona aplikované súdmi na jeho osobu zneužil*“ [čím by boli naplnené aj dôvody väzby podľa § 71 ods. 3 písm. a) Trestného poriadku, ak by išlo o situáciu skoršieho prepustenia obvineného z väzby bez jej náhrady].

25. Vo vzťahu k sťažovateľom predostretej námietke, podľa ktorej nezákonnosť jeho predvedenia dopadá na zákonnosť celej väzby (bližšie pozri bod 3), ústavný súd v prvom rade poukazuje na svoju ustálenú rozhodovaciu prax, podľa ktorej kritériom jeho rozhodovania musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach daného prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd sťažovateľa (II. ÚS 193/06, II. ÚS 210/06, IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 24/07, III. ÚS 217/09, III. ÚS 522/2011). Ústavný súd nie je osobitnou preskúmovacou inštanciou vo vzťahu k rozhodnutiam všeobecných súdov a medzi jeho prioritné úlohy nepatrí kontrola rozhodnutí všeobecných súdov z hľadiska zákonnosti a správnosti ich postupov, ale posudzovanie konformity týchto postupov s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou ratifikovanou a vyhlásenou spôsobom ustanoveným zákonom. To znamená, že ústavný súd nie je oprávnený zasahovať do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov v prípade, keď dochádza k porušeniu bežnej

zákonnosti alebo iným nesprávnościam, ktoré svojou podstatou spočívajú v rovine podústavného práva (I. ÚS 242/07).

26.1 Vychádzajúc z uvedenej premisy, ústavný súd k okolnostiam sťažovateľa v prvom rade odkazuje na čl. 17 ods. 3 ústavy v spojení s § 85 ods. 4 a § 87 ods. 2 Trestného poriadku a zdôrazňuje, že v sťažovateľovej veci neboli prekročené z hľadiska časového zákonné, ako ani ústavné limity obmedzenia osobnej slobody. Tento záver je z hľadiska posúdenia ústavnej konformity konania orgánov činných v trestnom konaní a súdov kľúčový, keďže prekročenie týchto časových limitov by malo dopad nielen na zákonnosť, ale aj ústavnosť sťažovateľovej väzby (bližšie pozri bod 23.2). V tomto ohľade je potrebné akcentovať, že lehota zadržania sťažovateľa bola počítaná od jeho predvedenia, ku ktorému došlo 8. novembra 2019 v čase o 12.50 h (počas ktorého bol fakticky obmedzený na jeho osobnej slobode), a nie od momentu jeho formálneho zadržania, ku ktorému došlo 8. novembra 2019 v čase o 14.30 h. Táto skutočnosť explicitne vyplýva z druhého výroku napadnutého rozhodnutia okresného súdu. Z argumentácie sťažovateľa vyplýva, že k jeho zadržaniu malo dôjsť v čase o 15.20 h, a aj z tohto nesúladu sťažovateľ odvodzuje nezákonnosť obmedzenia osobnej slobody. Sťažovateľove úvahy o nesúlade v čase zadržania sú vo vzťahu k rozhodnutiu o väzbe bezpredmetné vzhľadom na skutočnosť, že návrh na vzatie do väzby bol podaný bez akýchkoľvek pochybností o prípadnom nedodržaní lehoty 48 hodín, počas ktorých musí byť v súlade s čl. 17 ods. 3 ústavy v spojení s § 85 ods. 4 Trestného poriadku zadržaná osoba odovzdaná sudcovi alebo prepustená na slobodu (návrh bol podaný ešte v ten istý deň, teda 8. novembra 2019).

26.2 Ďalšou skutočnosťou majúcou vplyv na ústavnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní je skutočnosť, či bol sťažovateľ zadržaný orgánom disponujúcim touto právomocou. Vychádzajúc z dikcie § 86 ods. 1 Trestného poriadku, je tým orgánom policajt. Po vykonanom zadržaní a spracovaní podnetu na podanie návrhu na vzatie do väzby bola trestná vec sťažovateľa predložená prokurátorovi, ktorý spracoval návrh na vzatie sťažovateľa do väzby a vec predložil sudcovi pre prípravné konanie na rozhodnutie o väzbe. Sudca pre prípravné konanie rozhodol o opätovnom vzatí sťažovateľa do väzby už 9. novembra 2019, čím boli taktiež z jeho strany dodržané všetky zákonné (§ 87 ods. 2 Trestného poriadku) a ústavné (čl. 17 ods. 3 ústavy) lehoty.

26.3 V ďalšom ústavný súd poukazuje na to, že k obmedzeniu osobnej slobody sťažovateľa došlo z dôvodu a podmienok predpokladaných v § 80 ods. 3 Trestného poriadku, obsahom ktorého je aj skutkový predpoklad porušenia sľubu daného obvineným, ako aj nesplnenia alebo porušenia povinností, ktoré mu boli súdom uložené pri prepustení z väzby s dôsledkom postupu predsedu senátu v konaní pred súdom podľa § 73 Trestného poriadku a v prípravnom konaní podľa § 86 a § 87 ods. 2 Trestného poriadku za kumulatívneho splnenia niektorého z dôvodov väzby podľa § 71 Trestného poriadku. O týchto skutočnostiach sa orgány činné v trestnom konaní, ktoré boli aktívne v trestnej veci sťažovateľa, dozvedeli až na podklade podaného trestného oznámenia poškodenej po jeho postúpení z vecne nepríslušného orgánu Policajného zboru, čím je daná odpoveď aj na sťažovateľom nastolenú námietku spočívajúcu v tom, že *„OČTK mal už o viac ako mesiac skôr vedomosť, že sťažovateľ mal porušiť súdom uložené obmedzenie, keďže poškodená dňa 04.10.2019 podala trestné oznámenie spolu s SMS, ktoré to mali dokazovať“*. Pokiaľ sťažovateľ namietal nesplnenie podmienok podľa § 120 ods. 3 Trestného poriadku, teda uplatnenie dôvodu spočívajúceho v úspešnom vykonaní úkonu, tak posúdenie tejto okolnosti je v kompetencii vo veci konajúceho orgánu činného v trestnom konaní a spadá do roviny podústavného práva (pozri aj bod 25). Navyše v sťažovateľovom prípade spočíval dôvod jeho predvedenia nie v okolnostiach podľa § 120 ods. 3 Trestného poriadku (podľa nesprávneho posúdenia v ústavnej sťažnosti), ale v situácii podľa § 80 ods. 3 Trestného poriadku (porušenie povinností uložených súdom pri nahradení väzby), s ktorou zákon obligatórne spája v prípravnom konaní postup podľa § 86 a § 87 ods. 1 Trestného poriadku, ktorý bol aj použitý (už okresný súd vysvetlil, že predvedenie políciou na základe dožiadania orgánu činného v trestnom konaní predpokladané zákonom č. 171/1993 Z. z. bolo úkonom smerujúcim k zadržaniu obvineného). Nesprávnosť v dokladovom podchytení časového momentu zadržania policajtom bola odstránená súdom, a to určením momentu začatia plynutia lehoty väzby (od 8. novembra 2019 o 12.50 h), a to v súlade so skutočným stavom veci a zákonom, rovnako tak bez kolízie so zachovaním lehoty na podanie návrhu na vzatie do väzby.

27. Na podklade uvedeného ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť v časti týkajúcej sa krajského súdu podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

28. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. januára 2020

Miroslav DURÍŠ
predseda senátu